

STRUČNÝ POPIS STÁVAJÍCÍHO STAVU ISSaR

Informační systém statistiky a reportingu - ISSaR je komplexním systémem pro práci s agregovanými statistickými daty.

V současnosti je stávající ISSaR provozován českou informační agenturou životního prostředí CENIA a má vytvořené soubory .xls tabulek, které používá pro pravidelný sběr dat pro potřeby rezortu životního prostředí. Pokud se požadavky na vstupní i výstupní data změny na základě aktuálních potřeb a požadavků státní správy, Evropské Komise, Statistického úřadu apod., jsou předpřipravené tabulky aktualizovány a v požadované struktuře s vysvětlivkami rozeslány kontaktním osobám správních úřadů i kontaktním osobám agendových informačních systémů, ISPOP, rezortních a statistických systémů, odborných společností atd.

ISSaR se skládá z datového skladu (DS), webových aplikací (prezentace na základě redakčního systému a prohlížeč obsahu DS) a aplikace (tlustého klienta) pro vkládání dat do databáze. DS používá DB server MySQL verze 5.1.60. Prohlížeč obsahu DS je produkt vyvinutý pracovníky CENIA a je přístupný z webových stránek stávajícího ISSaRu, umožňuje prohlížení dat podle logické struktury DB, která se liší od fyzické struktury uložení dat v DS. Redakční systém byl vytvořen jako proprietární pro potřeby ISSaR. Prohlížeč obsahu DS i redakční systém jsou naprogramovány v PHP5. Vše je provozováno na serveru s OS Fedora 14, Apache HTTP Server 2.2.17 a PHP 5.3.8. Server je fyzicky umístěn v server housingu mimo lokalitu zadavatele. Uživatelé z LAN i WAN sítě přistupují k serveru stejným způsobem - přes veřejnou síť internet. Rozdíl v přístupu je pouze v kontrole IP adresy na cílovém serveru. Pokud uživatel přistupuje z IP adresy, která je mimo veřejný rozsah CENIA, je dotázán na heslo k přístupu ke stránce.

Přehled organizací, název jejich informačních systémů, typ dat, stručný popis, typ vstupního dokumentu, typ výstupu dat, obsah metadat, důvod shromažďování dat, periodicitu, navazující reportingovou povinnost, napojení dat na jiné IS, využití dat ve strategických dokumentech a indikátor, je uveden v Přehledu vstupních dat ISSaR [<https://owl.mzp.cz/index.php/s/HzXqtz8AOLt9HIk>].

Vstup dat do systému ISSaR zajišťuje Formset ISSaR. Formset je název označující interně vytvořenou a naprogramovanou sadu formulářů pomocí aplikace DataBuilder. Sada představuje ucelené řešení pro ruční správu a validaci dat (vkládání, opravu, sledování, dotazování).

Přijatá primární kumulovaná data z tabulek jsou buď exportována, nebo ručně pořízena do datového skladu. Řada vstupů dat i následných výstupů je prováděna ručně. Důvodem je buď malý objem dat, nebo není vyvinut software pro danou agendu nebo je odpovídající aplikace nefunkční.

Pokud to výstupy vyžadují, CENIA data upraví (např. přepočítání na obyvatele ČR, % vyjádření, doplňkové grafy apod.), uloží a použije ve výstupech. U všech výstupů je vždy uveden zdroj dat.

ISSaR ze vstupních agregovaných dat vypočítává příslušné indikátory, které společně představují hlavní datový zdroj pro publikace o stavu ŽP, umožňuje přímé vyhledávání dat

Příloha č. 6a - Stávající stav ISSaR

v datovém skladu. V aplikaci lze pomocí skriptů vyčíslit a zobrazit vypočítané indikátory - ty se ale neukládají do DS.

Například Statistická ročenka životního prostředí je generována pomocí MS-Word šablony, do které jsou data vkládána ručně.

Datovými zdroji pro ISSaR je vlastně 154 témat, která jsou zpracovávána v tabulkách, kdy pro každé téma je zpracováván různý počet tabulek. Datový sklad ISSaR obsahuje kromě normalizovaných dat z výše uvedených zdrojů základní metainformace, kterými jsou: datum vstupu dat, informace o kvalitě dat, informace o časovém rozsahu dat, informace o územním rozsahu dat a informace o počtu vložených záznamů.

Vstupní agregovaná data obsahují kromě aktuálních údajů zpravidla také doplňkové informace (citace zdrojů, relativní přepočty, doplňkové obrázky, grafy či data za předchozí roky). Do datového skladu není ve většině případů možné data napřímo nahrát importem, ale je nutné, aby pracovníci CENIA je ručně kopírovali přes editační nástroj - vkladem do příslušných tabulek databáze. Zároveň pracovníci CENIA provádějí formální validaci dat, zejména chyby v řádu hodnot. Obrázky, grafy, komentáře a další doplňující dokumenty, které jsou zaslány spolu s daty, nebo samy o sobě jsou požadovanými datovými zdroji, jsou uloženy do souborového serveru ISSaR k dalšímu využití např. k distribuci obsahu do zpracovávaných dokumentů, pro potřeby odborné veřejnosti, k zveřejnění na webu apod.

Od roku 2016 je z bezpečnostního hlediska znemožněno využívání stávajícího ISSaR pro veřejnost. Důvodem je nedostatečné bezpečnostní zabezpečení systému s možností neoprávněných vstupů a úprav webových stránek. Od podzimu 2017 je nabízena veřejnosti vizualizace dat z ISSaR za oblast indikátorů na URL:

<https://issar.cenia.cz/prehled-klicovych-indikatoru-podle-hlavnich-temat/>

K tvorbě finálních výstupů (jež mají podobu PDF) používá ISSaR nezávislý statistický a dataminingový software (Statistica). Tento software zatím není používán k automatizovanému zpracování a vyhodnocování dat - není s DS propojený on-line, používají se sql dotazy.

Uložená data v DS slouží k následujícímu použití:

- publikaci a prezentaci prostřednictvím webového portálu ISSaR (nyní nedostupné), který umožňuje například:
 - statistiky na základě zvolených parametrů;
 - přímé vyhledávání dat v datovém skladu (výběrem tematického okruhu);
 - zobrazení předdefinovaných datových výstupů v rámci On-line ročenky;
 - k prezentaci indikátorů.
- k zpracování indikátorů a následnému zobrazení (viz odkaz výše);
- k tvorbě zprávy a statistické ročenky;
- k tvorbě reportů EU (např. SOER 2010, SOER 2015 pro European Environment Agency).

Uživateli ISSaR jsou nebo v době dostupnosti webu byli:

- Správci systému (2 uživatelé);
- Pracovníci CENIA (cca 50 uživatelů);
- Krajské úřady - pracovníci jejich odborů životního prostředí (cca 100 uživatelů);

Příloha č. 6a - Stávající stav ISSaR

- Veřejnost, účastníci řízení, odborně způsobilé osoby atd. (cca 15 000 uživatelů) - nyní nedostupné.

Schéma procesu zpracování a publikace dat - stávající stav:

